

آیین نامه طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی کشور

به استناد تبصره ۲ ماده واحد قانون اصلاح بند ۲ ماده ۱ قانون تشکیلات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی م. صوب سال ۱۳۷۵ و حوزه کاری شماره پنج رهیافت راهبردی مدیریت بین‌المللی مواد شیمیایی (SAICM) مبنی بر اجرا سیستم هماهنگ جهانی برای طبقه بندی و برچسب زنی مواد شیمیایی و به منظور ارتقاء سطح آگاهی و اطلاعات کلیه افرادی که با تولید عرضه حمل و نقل و نگهداری و مصرف مواد شیمیایی در سطح کشور در ارتباط می‌باشند و با هدف پیشگیری و کاهش عوارض و آسیب‌های ناشی از کار با مواد شیمیایی و کاستن از بار حوادث شیمیایی و مخاطرات زیست محیطی این آیین نامه با عنوان آیین نامه طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی کشور تهیه و تدوین و به شرح ذیل اعلام می‌گردد.

فصل اول : تعاریف:

- ماده ۱- ماده شیمیایی ترکیب یا ماده‌ای با منشأ معدنی یا آلی که حداقل دارای یک عنصر شیمیایی بوده و به اشکال مختلف اعم از گاز، بخار، مایع یا جامد دیده می‌شوند.
- ماده ۲- ماده شیمیایی خطرناک عبارت از ماده شیمیایی است که می‌تواند باعث ایجاد خطرات بیولوژیک و با آسیب‌های فیزیکی برای موجودات زنده و محیط زیست شود.
- ماده ۳- آفت‌کش به ماده‌ای با منشأ طبیعی یا مصنوعی اطلاق می‌شود که برای مبارزه و کنترل آفات به کار می‌رود.
- ماده ۴- برچسب ماده شیمیایی مجموعه‌ای از علائم، نمادها، حروف و عبارات هشدار دهنده و آگاه کننده در مورد خصوصیات خطرات مواد شیمیایی و اقدامات ایمنی و حفاظتی در مقابل آنها می‌باشد که بر روی ظروف و یا بسته‌های حاوی مواد شیمیایی الصاق می‌گردد.
- ماده ۵- برچسب کشوری ماده شیمیایی: عبارت از برچسبی است که طبق اصول دستورالعمل کشوری طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی به زبان فارسی تهیه و بر روی ظروف حاوی مواد شیمیایی الصاق می‌گردد.

- ماده ۷-SAICM: عبارت Approach international chemicals strategic و به مفهوم رهیافت راهبردی مدیریت بین المللی موادشیمیایی می باشد.
- ماده ۸-GHS: عبارت Globally system Harmonized که در این آیین نامه به معنی نظام هماهنگ بین المللی طبقه بندی و برچسب گذاری موادشیمیایی می باشد.
- ماده ۹-مخاطرات زیست محیطی وضعیت یا موقعیتی که دارای تهدید برای محیط زیست پیرامون است.

فصل دوم: اهداف و وظایف:

- ماده ۱۰-هدف: هدف از این آیین نامه برقراری شیوه‌ای مناسب به منظور طبقه بندی و برچسب گذاری موادشیمیایی تولیدی و مصرفی کشور می باشد.
 - ماده ۱۱-اصول و نحوه عمل جهت تعیین و الصاق برچسب براساس رهنمودهای سیستم GHS استوار می باشد.
 - ماده ۱۲-مسئولیت تهیه فهرست مواد شیمیایی مشمول این آیین نامه برعهده کارگروهی متشکل از اعضاء مندرج در ماده ۱۱ می باشد.
 - ماده ۱۳-بررسی اطلاعات مواد شیمیایی مشمول دریافت برچسب کشوری و صدور آن برعهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.
- تبصره ۱- طبق ماده ۳۵ آیین نامه اجرای قانون حفظ نباتات، بررسی مشخصات آفت کش‌ها کافی السابق برعهده هیأت نظارت برسموم و صدور برچسب آنها مطابق این آیین نامه خواهد بود.
- تبصره ۲- کلیه ویژگیهای فیزیکی برچسب کشوری موادشیمیایی از جمله شکل، رنگ، ابعاد، توسط کمیته کشوری طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی تدوین و پس از تصویب در کمیته ملی، توسط موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به عنوان استاندارد ملی اعلام می گردد.

- ماده ۱۴- وزارتخانه‌های بازرگانی صنایع و معادن و جهادکشاورزی حسب مورد موظف می‌باشند فهرست کلیه مواد شیمیایی مشمول این آیین نامه را به طریق مقتضی به تولید کنندگان، وارد کنندگان و صادر کنندگان مواد و کالاهای شیمیایی اعلام نمایند.

آیین نامه طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی کشور

- ماده ۱۵- تولید کنندگان، وارد کنندگان و صادر کنندگان مواد شیمیایی باید قبل از ورود، صدور و عرضه هرگونه مواد شیمیایی، مشخصات آنها را به منظور بررسی جهت صدور برچسب کشوری به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام نمایند.
- ماده ۱۶- کلیه تولید کنندگان مواد شیمیایی اعم از دولتی و خصوصی موظف به رعایت مفاد دستورالعمل کشوری طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی می‌باشند.
- ماده ۱۷- نظارت بر مواد و فرآورده‌های شیمیایی از جنبه دارا بودن برچسب کشوری مواد شیمیایی در مراکز تولیدی - صنعتی کارگاه‌ها، جایگاه‌ها و انبارهای نگهداری کالا و مراکز فروش برعهده بازرسین کار و بهداشت حرفه‌ای می‌باشد.
- ماده ۱۸- واردات و ترخیص هرگونه ماده شیمیایی فاقد برچسب کشوری ماده شیمیایی ممنوع می‌باشد

تبصره: کسرات کشور بر حسب اجراء بند فوق کنترل و نظارت لازم را اعمال خواهند نمود.

- ماده ۱۹- برچسب کلیه مواد شیمیایی صادراتی مشمول این آیین نامه علاوه بر زبان فارسی، در صورت درخواست می‌تواند به زبان کشور مقصد نیز باشد.
- ماده ۲۰- کلیه تولید کنندگان و وارد کنندگان مواد شیمیایی در خصوص ظروف آلوده به مواد شیمیایی، ضمن رعایت دستورالعمل کشوری طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی، ملزم به رعایت مفاد ماده ۷ قانون مدیریت پسماندها نیز می‌باشند.

تبصره ۱- کلیه وارد کنندگان مواد شیمیایی کنوانسیون روتردام، استکهلم و بازل علاوه برالصاق برچسب موضوع این آیین نامه ملزم به رعایت مفاد کنوانسیون‌های مزبور می‌باشند.

تبصره ۲- مفاد این آیین نامه جهت کلیه مواد شیمیایی تاریخ گذشته و یا تبدیل شده به پسماند نیز لازم الاجراء است.

- ماده ۲۱- مواد شیمیایی پرتوزا و دارویی مشمول مفاد این آیین نامه نخواهند بود.
- ماده ۲۲- خواص و مشخصات هر ماده شیمیایی باید با برچسب ک شوری ظرف آن مطابقت داشته باشد.
- ماده ۲۳- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که مبادرت به جعل برچسب و یا تخطی از ماده ۲۱ نمایند مشمول مجازات و جرئمی که در قانون پیش بینی می گردد خواهند شد.
- ماده ۲۴- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با مشارکت وزارت کار و امور اجتماعی برنامه های آموزشی در خصوص آشنایی شاغلین با برچسب مواد شیمیایی را تهیه و اجرا خواهند نمود
- ماده ۲۵- مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه برعهده وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی می باشد

این آیین نامه مشتمل بر ۲ فصل، ۲۵ ماده و ۵ تبصره در تاریخ.. به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب لازم الاجرا می باشد.

-واحد HSE امور فنی و طرح های عمرانی

کاظم شعبانی